

**Din Găgăuzia, despre aderarea Republicii Moldova la UE:
„Țara își va pierde suveranitatea, teritoriul, religia și pacea” vs. explicațiile analiștilor
Autoare: Marina Gorbatovschi, jurnalistă**

La 25 iunie, la doi ani și două zile de la acordarea statutului de țară candidată, Republica Moldova a participat la prima conferință interguvernamentală la nivel ministerial pentru deschiderea negocierilor de aderare la Uniunea Europeană. În această toamnă, la 20 octombrie în R. Moldova se va desfășura un referendum constituțional în acest sens. „Susțineți modificarea Constituției în vederea aderării Republicii Moldova la Uniunea Europeană?”. Am decis să mergem cu această întrebare în UTA Găgăuzia.

Acolo am găsit cetățeni care au recunoscut că vor boicota referendumul și bazându-se pe mituri, evocă temerile aderării R. Moldova la UE.

Frica acestora este „pierderea teritoriului, a suveranității, a religiei, legalizarea căsătoriilor între persoanele de același sex și chiar izbucnirea unui război armat”. Experții dau vina pe dezinformare și pe influența rusească din regiune. Am colectat din „temerile” cetățenilor, le-a analizat și demontat, pe rând, cu ajutorul experților.

Am ajuns în autonomia găgăuză în săptămâna în care Evghenia Guțul s-a întors din Federația Rusă, după ce a participat la parada de 9 mai de la Moscova, alături de oligarhul fugar Ilan Șor și parlamentara Marina Tauber. Toți trei au purtat panglică bicoloră și au ascultat discursul liderului de la Kremlin, Vladimir Putin. Orașul Comrat ne întâlnește cu drapelul autonomiei găgăuze fâlfâind, cu o biserică impunătoare cu acoperiș auriu și florile deja uscate de la monumentul lui Lenin.

La intersecția străzii Lenin cu strada Sovietică, îl întâlnim pe Ivan. Bărbatul ne povestește că a muncit în Uniunea Europeană, „știe cum e rânduiala acolo” și e împotriva faptului ca R. Moldova să devină parte a Uniunii Europene.

Ivan, Comrat. Foto: ZdG

„Eu am fost în Uniunea Europeană și știu ce înseamnă Uniunea Europeană. Acolo nu e așa cum descriu politicienii Moldovei și cum cred oamenii care nu au fost acolo. Uitați-vă cum e în România, uitați-vă cum e în Bulgaria – doar sărăcie și sate pustiite. Aceasta va fi și la noi – cu sărăcie și fără economie. Nu trebuie să alimentați iluziile celor care nu au văzut Europa și o știu doar din auzite. Ei ne promit munți de aur, dar nu o să fie așa ceva”, consideră Ivan.

În UE e sărăcie și o să sărăcească și Republica Moldova dacă devine parte a UE?

Am decis să cercetăm această teză împreună cu Iulian Groza, directorul executiv al Institutului pentru Politici și Reforme Europene.

Iulian Groza a exclus această ipoteză, prezentând date oficiale despre progresele economice ale țărilor UE – atât în cadrul procesului de aderare, cât și după încheierea acestuia.

Iulian Groza, directorul executiv al Institutului pentru Politici și Reforme Europene

„Uniunea Europeană este cea mai mare piață de desfacere din lume, sunt peste 500 de milioane de cetățeni consumatori. Republica Moldova, timp de 10 ani exportă pe piața UE. Majoritatea importurilor care vin în R. Moldova, tot sunt din UE. Dacă ne raportăm la bugetul Uniunii Europene și comparăm cu bugetul R. Moldova, sunt niște cifre care pot să ne ajute să înțelegem că Uniunea Europeană, sau procesul de aderare la UE ne va ajuta să creștem veniturile la buget și să sporim calitatea vieții.

Dacă ne raportăm la bugetul R. Moldova, vedem că PIB-ul este de aproximativ 15% din media PIB-ului european. Însă, trebuie să înțelegem că după ce România a aderat la UE, astăzi, România este una dintre cele mai convergente state din Europa centrală și de Est, ceea ce înseamnă că procesul de aderare la UE și

calitatea de membru a crescut veniturile la buget, a ridicat infrastructura, a crescut calitatea educației, a serviciilor, s-au majorat salariile.

Și toate acestea luate împreună, au făcut România să devină mai bogată. Aceasta putem spune și despre Bulgaria, Ungaria sau Polonia.

Astăzi, PIB-ul pe cap de locuitor al României este de 30 000 EUR. PIB-ul țării reprezintă 1,9 % din PIB-ul total al UE. PIB-ul pe cap de locuitor al Bulgariei este de 24 200 EUR. PIB-ul țării reprezintă 0,6 % din PIB-ul total al UE. PIB-ul pe cap de locuitor al Ungariei este de 28 700 EUR. PIB-ul țării reprezintă 1,2 % din PIB-ul total al UE. Iar PIB-ul pe cap de locuitor al Poloniei este de 30 100 EUR. PIB-ul țării reprezintă 4,4 % din PIB-ul total al UE, conform [Eurostat](#).

Dacă R. Moldova va fi consecventă, UE ne va ajuta să fim o țară mai diversă, mai bogată. Respectiv, este un mit să zicem că, făcând parte din UE, vom fi mai săraci. Dimpotrivă, vom fi mai prosperi”, explică Iulian Groza.

În UE e sărăcie și o să sărăcească și R. Moldova dacă devine parte a UE?

FALS!

Împotriva aderării e și Ludmila. Femeia consideră că „R. Moldova plătește un preț prea scump pentru aderare – și anume, pierderea suveranității”.

Ludmila, Comrat. Foto: ZdG

„Nu în zadar țara noastră și-a câpătat independența și suveranitatea. Noi trebuie să fim prieteni cu vecinii și partenerii noștri – și cu Uniunea Europeană și cu Rusia, dar să ne păstrăm independența, să fim o țară unitară. Nu vreau să decidă alții pentru țara noastră. Vreau ca noi să decidem pentru noi, nu Europa”, consideră Ludmila.

Aderarea la UE înseamnă pierderea suveranității? R. Moldova va fi dominată de deciziile altor state?

L-am întrebat pe Iulian Groza dacă un risc al aderării la UE ar fi pierderea suveranității. Expertul neagă și această presupunere.

Iulian Groza, director executiv al Institutului pentru Politici și Reforme Europene:

„Niciun stat nu-și pierde suveranitatea și independența țării. Ceea ce trebuie să înțeleagă cetățenii R. Moldova este că, odată cu aderarea la UE, anumite decizii și politici europene vor fi aplicabile și în R. Moldova. Aceste decizii, inițiative vor trebui să fie negociate cu fiecare țară membră a Uniunii Europene, adică să existe consens. Și, după aceea, directivele devin obligatorii, dar nimeni nu-și pierde suveranitatea și independența.

Suveranitatea este despre supremația puterii de stat în interiorul țării, situație în care nicio autoritate externă nu are putere politică sau juridică în acest stat. Drept dovadă putem să dăm aici exemplul cu pandemia. În pandemie, țările au putut să ia anumite decizii la nivel național, dacă ele au considerat că acest lucru ajută mai bine la securitatea țării. Și aici vorbim despre securitatea socială și securitatea în domeniul sănătății publice. Doar, după aceea, unele decizii au fost unificate, ca să fie aplicate la nivelul Uniunii Europene și să existe o mai bună coordonare între instituțiile responsabile de gestionarea unor asemenea crize, unor asemenea riscuri la adresa sănătății publice. Pentru că, până la urmă, pandemia sau oricare altă criză se referă, în primul rând, la siguranța națională, la securitatea națională, dar nimeni nu își ia din aceste atribuții. E vorba de mai multă negociere, mai mult consens, mai multă adaptivitate a standardelor noastre la cele europene, și nicidecum de lezarea suveranității”, punctează expertul.

Iulian Groza explică cum, de regulă, are loc procesul decizional în cadrul Uniunii Europene.

„Tuturor statelor din UE le este respectat dreptul de a se expune pe marginea tuturor politicilor, tuturor inițiativelor care sunt votate la nivelul Uniunii Europene, iar pe dimensiunea celor mai importante politici, acestea nu pot fi aprobate fără ca toate statele să fie de acord.

Și în momentul în care un stat se opune asupra unei decizii care ține de politica externă, politica economică sau politica de securitate a UE, această decizie nu este aprobată.

Cetățenii noștri trebuie să știe că orice decizie care va viza țara noastră nu va putea fi luată fără acordul autorităților noastre, este un lucru principal pentru funcționarea Uniunii Europene.

Uniunea Europeană este o uniune de state în care fiecare guvern, fiecare stat are un cuvânt greu de spus în procesul decizional și, în același timp, în Uniunea Europeană, spre deosebire de alte organizații, spre deosebire de alte blocuri care există, nu există un stat care să domine sau să impună anumite decizii și, de obicei, consensul este principiul după care se ghidează procesul decizional în UE”, accentuează expertul.

Există 3 principii pornind de la care se stabilesc domeniile în care are voie să acționeze UE și cum anume o poate face: în anumite domenii, singurul legiuitor este Uniunea Europeană.

Pentru aceste domenii, UE are ceea ce tratatele numesc „**competențe exclusive**”:

- uniunea vamală
- normele în materie de concurență aplicabile pe piața unică
- politica monetară pentru țările din zona euro
- comerțul și acordurile internaționale (în anumite condiții)
- flora și fauna marină reglementată de politica comună în domeniul pescuitului.

În anumite domenii, reglementările pot fi stabilite atât de către Uniunea Europeană, cât și de către statele membre.

Pentru aceste domenii, UE are ceea ce tratatele numesc „**competențe partajate**”:

- piața unică
- ocuparea forței de muncă și afacerile sociale
- coeziunea economică, socială și teritorială
- agricultură
- pescuit
- mediu
- protecția consumatorilor
- transporturi
- rețele transeuropene
- energie
- justiție și drepturi fundamentale
- migrația și afacerile interne
- sănătatea publică (pentru aspectele definite la articolul 168 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene)
- cercetare și spațiu
- cooperare pentru dezvoltare și ajutor umanitar

În anumite domenii, UE poate doar să sprijine, să coordoneze sau să completeze acțiunile statelor membre. Ea nu poate să adopte reglementări și nici să intervină asupra capacității țărilor membre de a face acest lucru.

Pentru aceste domenii, UE are ceea ce tratatele numesc „**competențe de sprijinire**”:

- sănătate publică
- industrie
- cultură
- turism
- educație și formare profesională, tineret și sport
- protecție civilă
- cooperare administrativă

**Aderarea la UE înseamnă pierderea suveranității? R. Moldova va fi dominată de deciziile altor state?
FALS!**

Serghei se declară îngrijorat pentru pământul, teritoriul R. Moldova.

Serghei, Comrat. Foto: ZdG

„Uniunea Europeană nu are nevoie de oameni, ei au nevoie de teritorii noi. Sunt împotriva aderării”, susține bărbatul.

Riscă R. Moldova să cedeze teritorii odată cu aderarea la Uniunea Europeană?

Expertul în politici europene a negat acest fapt, motivând că nu au existat precedente.

Iulian Groza, director executiv al Institutului pentru Politici și Reforme Europene:

„Am și eu o întrebare către cei care au asemenea dileme. În favoarea cui să-și cedeze R. Moldova teritoriul? Cui să cedeze R. Moldova pământurile? Cine să ne ia teritoriul? Și, dacă mai cunosc asemenea exemple în cazul comunității europene, atunci aș vrea să știu și eu care este țara care și-a pierdut teritoriul în timpul aderării la UE?

Nu există așa ceva. Nimeni nu-i va lua teritoriul R. Moldova.

În Constituție este scris clar că R. Moldova este stat suveran, independent și unitar. Cea care nu respectă acest principiu menționat în legea supremă a țării este Federația Rusă, care are trupe de ocupație pe teritoriul R. Moldova și nu ne permite să reintegrăm țara”, subliniază Groza.

„Uniunea Europeană nu-și propune să controleze teritoriul, să controleze puterea sau să conducă activitatea oricărui stat din interiorul acestei organizații. Toate statele membre ale Uniunii Europene au controlul absolut asupra teritoriului pe care îl dețin și se bucură de respectarea drepturilor ce țin de suveranitatea, integritatea și controlul asupra propriului teritoriu”, accentuează expertul.

Vorbind despre dreptul la proprietate asupra pământului agricol, trebuie să spunem că România este singurul stat UE care vinde pământ străinilor.

Conform legii nr. 17/2014, următoarele persoane pot achiziționa teren în România:

- Cetățenii români
- Cetățenii Uniunii Europene
- Cetățenii statelor parte la Acordul privind Spațiul Economic European (ASEE) sau cetățenii Confederației Elvețiene
- Apatrizii cu domiciliul în România, într-un stat membru al Uniunii Europene, într-un stat parte la Acordul privind Spațiul Economic European sau în Confederația Elvețiană
- Persoane juridice de naționalitate română
- Persoanele juridice ale statelor părți la UE, ale statelor părți la SEE sau Confederația Elvețiană.

Riscă R. Moldova să cedeze teritoriile odată cu aderarea la Uniunea Europeană?

FALS!

Tatiana ne mărturisește că este mamă a trei copii și „nu își dorește ca cei doi fii ai săi să fie nevoiți să meargă la război”. Tocmai de aceasta, ea nu susține aderarea R. Moldova la Uniunea Europeană.

Tatiana, Comrat. Foto: ZdG

„Nu vedem noi nimic bun în Europa aceasta. Nu dă Doamne să ne unim, căci va fi război și la noi. Războiul e groaznic, nu avem nevoie de război. Mai bine să stăm aici la locul nostru. Mai bine să respectăm și să ne împăcăm bine cu toții, dar să fie pace în lume. Nu avem nevoie de UE și de NATO”, spune femeia.

Aderarea la UE vine la pachet cu aderarea la NATO și cu războiul?

Iulian Groza a exclus ipoteza că UE și NATO înseamnă război și susține că, dimpotrivă, aceste organizații au fost create după principiul de securitate și de promovare a păcii.

Iulian Groza, director executiv al Institutului pentru Politici și Reforme Europene:

„Uniunea Europeană este, în general, un parteneriat de pace. Uniunea Europeană a apărut după război, după cel de-al Doilea Război Mondial. Câteva țări din Europa de Vest au decis să formeze o comunitate de țări ca să crească legăturile între aceste țări, să crească împreună, pentru că în așa mod vor preveni alte războaie pe continentul european. Acest proiect a presupus pace, stabilitate, securitate prin dezvoltare și integrare economică.

Pe teritoriul Uniunii Europene nu au existat războaie. De fapt, UE este cea care a oferit șansa altor state aflate în pericol să adere la uniune ca să fie protejate, vorbesc despre țările din Balcani. Iată că și după ce Rusia a început acest război nedrept împotriva Ucrainei, la un an, în 2023, Uniunea Europeană a venit cu un răspuns și și-a zis că trebuie să oferim posibilitate pentru R. Moldova, Ucraina și Georgia să devină parte a UE. Uniunea Europeană, spre deosebire de alte interese imperialiste ale cuiva, nu dorește război pentru R. Moldova, Ucraina, pentru nicio țară din lume”, ne spune expertul.

Totodată, acesta a specificat că UE și NATO sunt instituții total diferite, dar ambele au fost create pentru a prezerva pacea.

„Și este greșit să spunem că NATO este o organizație care își dorește război și promovează războiul. Dimpotrivă, NATO este o organizație de securitate colectivă defensivă, asta însemnând că aceasta contribuie la întărirea capacităților militare ale statelor membre pentru a-și proteja teritoriile, pentru a-și proteja independența și suveranitatea.

Deci, nimeni nu obligă și nu somează R. Moldova să devină țară membră a NATO.

Dincolo de aceasta, sunt state membre ale UE care nu au aderat la NATO. Un asemenea exemplu este Austria, care este țară neutră, care nu face parte din nicio structură colectivă defensivă și care totuși beneficiază de politicile UE, pentru că este țară membră a UE”, subliniază expertul.

UE a început să investească în securitate și apărare cu mult înainte de războiul de agresiune rusă. [FED](#) este instrumentul Comisiei pentru sprijinirea cercetării și dezvoltării în domeniul apărării. FED sprijină întreprinderile din toate statele membre să dezvolte proiecte de apărare competitive și colaborative care vor furniza tehnologii și echipamente de apărare inovatoare și interoperabile. Acesta oferă sprijin și consiliere participanților pe parcursul întregului ciclu de cercetare și dezvoltare.

Fondul dispune de un buget de aproape 8 miliarde EUR pentru perioada 2021-2027, din care 2,7 miliarde EUR sunt alocate pentru cercetarea colaborativă în domeniul apărării și 5,3 miliarde EUR pentru proiectele colaborative de dezvoltare a capacităților care completează contribuțiile naționale.

[Facilitatea europeană pentru pace](#) (FEP) este un instrument menit să sporească capacitatea UE de a preveni conflictele, de a construi și menține pacea și de a consolida securitatea și stabilitatea internațională.

Fondul european pentru pace este un fond în valoare de peste 17 miliarde EUR finanțat în afara bugetului UE pentru o perioadă de șapte ani (2021-2027), cu un mecanism unic de finanțare a tuturor acțiunilor din cadrul politicii externe și de securitate comune (PESC) în domeniul militar și al apărării.

Consiliul a majorat plafonul financiar în martie 2023 (cu 2,29 miliarde EUR), în iunie 2023 (cu 4,06 miliarde EUR) și în martie 2024 (cu 5 miliarde EUR). Majorarea din martie 2024 reprezintă un fond special de asistență pentru Ucraina în cadrul Facilității europene pentru pace.

Contribuțiile statelor membre sunt stabilite pe baza unei chei de distribuție a venitului național brut. Între 2022 și 2024, UE a mobilizat 6,1 miliarde EUR în cadrul Facilității europene de pace pentru a răspunde nevoilor militare și de apărare presante ale Ucrainei.

În plus, în martie 2024, UE a decis să majoreze plafonul financiar al Facilității europene de sprijinire a păcii cu 5 miliarde EUR, prin crearea unui fond special de asistență pentru Ucraina. Astfel, sprijinul financiar total alocat prin intermediul Facilității europene pentru pace se ridică la 11,1 miliarde EUR.

Aderarea la UE vine la pachet cu aderarea la NATO și cu războiul?

FALS!

Lilia mărturisește că va boicota referendumul pentru că „e îngrijorată de faptul că i s-ar mai da voie să meargă la biserica ortodoxă”.

Lilia, Comrat. Foto: ZdG

„Eu sunt împotriva. Eu m-am născut într-o familie creștină, unde și rudele mamei și rudele tatălui erau creștin-ortodoxe și eu nu recunosc o altă religie. Știu că Europa nu respectă religia, dar respectă multe alte secte. Eu nu vreau să ne pierdem religia și nu o să accept ca cineva să vină să-mi impună o altă religie”, spune femeia răsplat.

Fiind parte a UE, va avea de suferit credința, religia cetățenilor din R. Moldova?

Am abordat și subiectul cultelor religioase cu expertul în politici europene, Iulian Groza. Acesta a accentuat că UE respectă dreptul fiecăruia de a crede și a practica religia pe care și-o alege.

Iulian Groza, director executiv al Institutului pentru Politici și Reforme Europene:

„Religia și statul sunt două instituții separate. În UE se respectă dreptul fiecărui cetățean de a practica orice religie își dorește. În UE avem țări care sunt de diverse confesiuni: creștini ortodocși, creștini catolici și multe altele. Fiecare are dreptul să profeseze, există biserici diferite.

Și sunt țări membre ale UE care în valurile precedente de aderare, precum Bulgaria, România, țări ale căror cetățeni, au cea mai mare comunitate de creștini ortodocși și după mulți ani de la aderare la UE, continuă să practice religia proprie.

Mai mult decât atât, UE a oferit diverse programe prin care s-au renovat biserici. Toate aceste lucruri confirmă că, de fapt, UE respectă dreptul fiecăruia de a profesa religia proprie și valorifică diversitatea”, precizează Groza.

În conformitate cu orientările UE privind libertatea religioasă sau de credință, UE se angajează să promoveze și să protejeze libertatea religioasă sau de credință pentru toți. UE condamnă persecuția, discriminarea și violența împotriva persoanelor care aparțin minorităților și comunităților religioase, apărând în același timp dreptul persoanelor de a-și manifesta religia sau convingerile, de a schimba sau de a părăsi o religie sau convingeri.

UE s-a angajat să prevină violența intra și interconfesională și să promoveze dialogul interconfesional.

În temeiul [articolului 17 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene](#) (TFUE), instituțiile europene organizează anual reuniuni la nivel înalt sau seminarii de dialog de lucru anual, cu biserici și organizații neconfesionale și filosofice.

Parlamentul European a adoptat numeroase rezoluții în apărarea principiilor libertatea religioasă și de credință, precum și pluralismul religios și toleranța, și a subliniat importanța dialogului constant între și cu comunitățile religioase, neconfesionale și filosofice.

Fiind parte a UE, va avea de suferit credința, religia cetățenilor din R. Moldova?

FALS!

Denis ne-a mărturisit care „este frica cea mai mare a locuitorilor din autonomia găgăuză cu referire la aderarea la UE - că avea de suferit familia tradițională”.

Denis, Comrat. Foto: ZdG

„Nu, noi nu suntem pentru. Nu ne este interesant nimic ce este din partea UE. Găgăuzii nu vor în Europa, dar cred că și mulți moldoveni nu vor. Eu știu una - bărbatul trebuie să fie bărbat, iar în familie să fie - mama, tata și copii, nu gay și alte prostii. Eu nu vreau să vină europenii și să decidă pentru fiul meu de 5 ani dacă el e băiat sau fată. Nu sunt bineveniți gay-ii la noi în Găgăuzia” , spune Denis.

Expertul susține că atât Uniunea Europeană, cât și alte organisme internaționale se preocupă de respectarea drepturilor omului, indiferent de convingerile personale, dar niciun organism internațional nu va putea obliga R. Moldova, sau mai ales cetățenii R. Moldova să-și creeze o alt fel de familie.

Iulian Groza, director executiv al Institutului pentru Politici și Reforme Europene:

„UE oferă instrumente pentru ca drepturile și libertățile fiecărui cetățean să fie respectate. La nivel UE, contează foarte mult spiritul de comunitate: familia, satul, comuna, mahalaua, orașul. Și în această comunitate, este foarte important să avem grijă unul de altul și să înțelegem că fiecare e divers. În același timp, ne unesc multe lucruri.

Dar e important să înțelegem că nu toți oamenii sunt la fel, ceea ce nu înseamnă că acești oameni trebuie excluși.

La nivel UE, nu se impun rigori unei țări aflate în proces de aderare despre cum poate fi formată o familie, așa cum se speculează. Fiecare stat aparte are legislația, rigorile sale pe care trebuie să le respecte. Și există multe state ale UE în care lucrurile acestea se înțeleg.

Totodată, există țări din UE mai conservatoare, unde acest fundament de familie există și este respectat. Până la urmă, fiecare are dreptul să-și aleagă cum să-și formeze o familie”, punctează Iulian Groza.

„Astăzi, în R. Moldova, principalele probleme nu țin de persoanele LGBT. Principalele probleme țin de nivelul mare al sărăciei, țin de problemele economice cu care ne confruntăm și problemele de securitate, având un război la graniță.

Cei care promovează acest discurs, nu încearcă decât să distorsioneze atenția de la problemele grave cu care se confruntă societatea noastră, încearcă să creeze o problemă falsă și să o exploateze în scop electoral”, conchide expertul în politici europene.

UE promovează drepturile LGBT, dar acest lucru nu ține de legalizarea căsătoriilor.

În ultimele decenii, evoluțiile legislative, jurisprudența și inițiativele politice au îmbunătățit viața multor persoane spre construirea unei societăți mai egale și mai primitoare, inclusiv pentru persoanele lesbiene, gay, bisexuale, trans, non-binare, intersex și queer (LGBTIQ).

Uniunea Europeană își propune să pună în fruntea eforturilor de a proteja mai bine drepturile persoanelor LGBTIQ. Prin urmare, Comisia Europeană a adoptat la 12 noiembrie 2020 Strategia privind egalitatea LGBTIQ 2020-2025 (în toate limbile UE).

Aceasta este prima strategie a Comisiei privind egalitatea LGBTIQ și respectă angajamentul Comisiei Europene de a construi o Uniune a egalității. Astfel, se dorește construirea unei Uniuni în care diversitatea este sărbătorită ca parte a bogăției colective, în care toți oamenii pot fi ei înșiși fără riscul de discriminare, excludere sau violență.

Totodată, comunitatea își propune integrarea persoanelor LGBTIQ în toate domeniile de politică, pentru a contribui la ridicarea vocii minorităților LGBTIQ. Acesta urmărește să reunească statele membre și actorii de la toate nivelurile într-un efort comun de a aborda mai eficient discriminarea LGBTIQ până în 2025.

În procesul de aderare la UE, va avea de suferit familia tradițională din R. Moldova?

FALS!

Am întrebat un expert media de ce locuitorii din autonomia găgăuza cred atât de ușor falsurilor despre UE. Mihai Avasiloaie, redactor-șef al portalului Stopfals.md, explică fenomenul prin prisma dezinformării și a actorilor politici fideli Kremlinului.

Mihai Avasiloaie, redactor-șef al portalului Stopfals.md. Foto: ZdG

„Răspunsul este unul complex. În primul rând, trebuie să spunem că în general, populația R. Moldova are un nivel scăzut al educației mediatice și al gândirii critice, iar autonomia găgăuză nu face excepție. Un element ar fi numărul foarte mic de instituții media independente din Găgăuzia. Alt element ar fi rata foarte mică de penetrare a conținutului de limba română acolo, având în vedere cunoștințele precare de limba română a locuitorilor din autonomie, ceea ce face ca în mare parte, populația locală să consume conținut de limba rusă, dar și aici avem o mare problemă în ceea ce privește independența editorială a surselor media, unde mai adăugăm că de fapt, în autonomia găgăuză se cam încalcă legea de retransmisie de posturi de televiziune rusești. Nu putem să nu vorbim și de insistența liderilor locali, care de fapt, cântă în strună propagandei ruse, în loc să contribuie la îmbunătățirea spațiului mediatic. Și o fac asta pe toate căile posibile - pe rețelele de socializare, la TV sau pe viu, aflându-se în teritoriu.

Cu alte cuvinte, în Găgăuzia există un sol fertil pentru promovarea narațiunilor false ale propagandei ruse, propagandă, care în Găgăuzia a existat și continuă să existe și să se bucure de încrederea populației, iar autoritățile locale, cât și cele centrale, trebuie să facă mai mult și să lucreze mai mult în acest domeniu, pentru a îmbunătăți starea de lucruri”, punctează expertul media.

Tezele expertului media sunt confirmate și de [rapoartele Meta](#) de la sfârșitul lunii mai.

Compania Meta, care deține mai multe rețele de socializare, inclusiv Facebook și Instagram, a publicat un raport privind amenințările influenței ruse.

Datele din raport vizează și R. Moldova și arată că mai multe profiluri și pagini false, care ținteau publicul din R. Moldova, având un „comportament neautentic și coordonat”, au fost închise, după cum se spune în raport. Meta menționează că a închis 1326 de conturi de Facebook, 80 de pagini și un grup de Facebook, precum și un cont de Instagram.

Postau mesaje despre Ilan Șor și Găgăuzia, criticau integrarea europeană și o parodiau pe Maia Sandu.

La începutul lunii iunie, [Șor, Tauber și Guțul au devenit indisponibili pe Facebook](#). Compania americană Meta [a declarat pentru Ziarul de Gardă că pagina de Facebook a oligarhului fugar Ilan Șor, precum și a acoliților săi, au fost blocate](#). Compania menționează că aceștia au fost atribuiți la „organizații și persoane periculoase”. Meta afirmă că elimină orice conținut care conține elogierea, susținerea substanțială și reprezentarea lui Ilan Șor și a asociațiilor săi atunci când compania este informată despre aceasta.

În UTA Găgăuzia locuiesc circa 155,6 mii de cetățeni sau 4,6% din populația țării.

Notă de limitare a responsabilității Acest articol este publicat în cadrul proiectului „Construirea comunicării strategice pentru combaterea dezinformării rusești în Moldova”, implementat de „Expert-Grup” în parteneriat cu Centrul de Studii Europa de Est, cu sprijin financiar din partea Ministerului Afacerilor Externe al Lituaniei. Autorul este singurul responsabil pentru informațiile furnizate în articol.

Notă de limitare a responsabilității

Acest articol este publicat în cadrul proiectului „Construirea comunicării strategice pentru combaterea dezinformării rusești în Moldova”, implementat de „Expert-Grup” în parteneriat cu Centrul de Studii Europa de Est, cu sprijin financiar din partea Ministerului Afacerilor Externe al Lituaniei. Autorul este singurul responsabil pentru informațiile furnizate în articol.